

EUROOPAN
TILINTARKASTUS
TUOMIOISTUIN

FI

Puhe

Luxemburg, 26. lokakuuta 2016

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentin Klaus-Heiner Lehnen puhe

Varainhoitovuotta 2015 koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen
vuosikertomuksen esittely
Euroopan parlamentti – täysistunto

Strasbourg, 26. lokakuuta 2016

Alustava versio.

Ainoastaan puhujan esittämä toisinto on pätevä.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja Puh. (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja Puh. (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

[@EUAuditorsECA](https://twitter.com/EUAuditorsECA)

Matkapuhelin: (+352) 691 55 30 63

Matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

Arvoisa puhemies Schulz,

Arvoiset Euroopan parlamentin jäsenet,

Arvoisa komission varapuheenjohtaja Georgieva,

Minulle on suuri kunnia esitellä teille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2015 tänä vuonna – ensimmäisenä vuotenani tilintarkastustuomioistuimen presidenttinä ja itse asiassa toimikauteni ensimmäisen kuukauden aikana.

Vuoden 2015 lopusta alkaen erinäiset tapahtumat ovat ravistelleet Euroopan unionin rakenteita, minkä seurauksena olemme siirtyneet itsetutkisteluvaiheeseen. Kaikkien mielessä on seuraava kysymys: miksi niin monet kansalaiset ovat kääntäneet selkänsä Eurooppa-hankkeelle? Uskon, että osittain kyse on siitä, että me – EU:n toimielimet – olemme jossakin määrin menettäneet kansalaistemme luottamuksen. Luottamuksen palauttaminen tulee olemaan yksi EU:n suurista haasteista tulevina kuukausina ja vuosina. Ja uskon, että Euroopan tilintarkastustuomioistuimella tulee olemaan tässä prosessissa merkittävä rooli.

On selvää, että uudistus on tarpeen. Olkoon uudistus minkälainen tahansa, sillä on kuitenkin oltava vankka taloudellinen perusta. Siitä huolimatta, onko EU:lla 28 vai 27 jäsentä, asianmukainen taloushallinto on edelleen yhtä tärkeää. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että erityisen tärkeitä osatekijöitä on neljä.

Ensinnäkin EU:n tilinpidon on oltava kunnossa. Ihmiset eivät voi edes alkaa luottaa meihin, jos he eivät usko, että pidämme hyvää huolta heidän rahoistaan ja pidämme kunnolla kirjaa siitä, miten sen teemme.

EU:n vuoden 2015 tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan. Kuluvana vuonna tai tulevina vuosina maksettavat määrät pysyvät kuitenkin erittäin suurina. Eikä komissio ole laatinut kassavirtaennustetta seuraaviksi 7-10 vuodeksi. Tällainen ennuste edistäisi luottamuksen palauttamista. Komission laatima keskipitkän aikavälin maksuennuste on askel oikeaan suuntaan.

Toiseksi EU:n on varmistettava, että sen varainhoitosääntöjä noudatetaan oikein.

Rahavirrat nykyiseen EU:n talousarvioon ja siitä ulospäin on kirjattu oikein, mutta silti vaivana ovat liian monet varainkäyttöön liittyvät virheet, lähinnä jäsenvaltioissa. Vuoden 2015 maksujen arvioitu virhetaso on 3,8 prosenttia. Tilanne on suunnilleen sama kuin viime vuosina, mutta virhetaso on edelleen tilintarkastustuomioistuimen asettaman kahden prosentin olennaisuusrajan yläpuolella.

Parantamisen varaa on edelleen, vaikka komissio on pyrkinyt parantamaan riskienarviointiaan ja lisäämään korjaavien toimenpiteiden vaikutusta. Eurooppalaisen veronmaksajan kannalta on paljon parempi, jos komissio ja jäsenvaltiot käyttävät suuremman osan varoista alusta asti oikein sen sijaan, että kuluu aikaa, vaivaa ja rahaa takaisinperintään sen jälkeen, kun on havaittu virheitä.

Virheitä voidaan myös vähentää parantamalla menojärjestelmien rakennetta. Ihmiset eivät voi luottaa järjestelmään, jota he eivät ymmärrä.

Edeltäjäni on todennut, että tarvitaan "täysin uudenlainen lähestymistapa". On vielä liian aikaista kertoa, milloin tämä toteutuu tai toteutuuko se ylipäänsä. Olemme kuitenkin jo nähneet nykyisten menosuunnitelmien väliarvioinnin.

Pidämme myönteisenä tuloskeskeisyyttä, jota Euroopan komissio on jälleen kerran peräänkuuluttanut. Mutta kaipaamme edelleen kustannustehokkuuden ulottuvuutta – ja tästä onkin luontevaa siirtyä käsittelemään asianmukaisen taloushallinnon kolmatta osa-aluetta.

Kansalaiset haluavat ja heillä on tarve nähdä, että EU takaa sen, että rahoille saadaan vastinetta. Heidän on tunnettava, että toiminnasta EU:n tasolla on enemmän hyötyä kuin olisi ollut kansallisten viranomaisten tasolla.

Mutta saatiinko EU:n hankkeissa rahoille vastinetta vuonna 2015? Olivatko hanketavoitteet realistisia alusta saakka? Olivatko hankekulut kohtuullisia? Oliko ohjelma tai hanke kalliimpi tai edullisempi kuin se olisi ollut, jos sitä olisi hallinnoitu eri viranomaistasolla?

Nämä ovat kysymyksiä, joihin ei ole yksiselitteistä vastausta, jollei käytössä ole oikeanlaisia raportointijärjestelyjä. Kustannustehokkuudelle on oltava todellisia kannusteita pelkän menotavoitteiden saavuttamisen ja sääntöjen rikkomisen estämisen sijaan.

Vaikka kaikki varat olisi kirjattu ja kaikkia sääntöjä noudatettu, ei ole takeita siitä, että EU:n rahoittamalla hankkeella saadaan rahoille vastinetta.

Jos ihmiset eivät pysty arvioimaan, toimiiko järjestelmä heidän hyväkseen, emme voi odottaa, että he luottaisivat siihen.

Heillä on oltava näyttöä tuloksista ja selkeä käsitys niiden saavuttamisen vuoksi käytetyistä varoista. Tätä suhdetta – rahoille saatavaa vastinetta – on selkeytettävä.

Luottamuksen edellytyksenä on myös avoimuus ja varmuus, jotka muodostavat hyvän taloushallinnon neljännen osa-alueen.

EU:n toimintapolitiikkoja ja toimia koskevaan avoimuuteen, tilivelvollisuuteen ja koordinointiin kohdistuvat riskit ovat suurempia, jos käytetään enemmän rahoitusvälineitä, joita ei rahoiteta suoraan EU:n talousarviosta ja joita tilintarkastustuomioistuim ei tarkasta.

Varmuuden osalta voidaan todeta, että emme anna tarkastuksillamme ainoastaan riippumatonta varmuutta vaan esitämme niiden pohjalta myös EU:n taloushallintoa parantavia suosituksia, jotka komissio hyväksyy ja panee täytäntöön suurelta osin.

Jäsenvaltiot ovat yleensä kohtalaisen tietoisia antamistamme suosituksista, mutta vaihtelee huomattavasti, miten jäsenvaltiot suositusten perusteella toimivat. Tämän vuoksi näyttö kansalliseen toimintapolitiikkaan ja käytäntöihin tehdyistä muutoksista on ollut vaatimatonta.

Lopuksi todettakoon, että EU:n taloushallintoa on parannettava. Jos tarkoituksenamme on luoda EU:n rahoitusjärjestelmä, jonka avulla voidaan palauttaa kansalaisten luottamus, EU:n on toteutettava oikeat uudistukset viipymättä.